

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 6 SZ
HIRDETÉSEK ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEK FELVEVŐ KIRÁDOHIVATA
PÁRISBAN, GÖPÖZMŰVEK UTCA 2
John, F. Jones & Co., 51 bis, Faub. Montmartre.
Frenk/Arban a/M.: Danbe G. L. és Társa.
Böckler: Moses Rudolph, Sülzetalu Nr. 2.
Hassanain és Vogler, I., Wallischgasse 10.
Oppelk A., Stubbenhel Nr. 2.
Schubert Henrik, I., Wallischgasse Nr. 14.
Herdal Alajos, I., Wallischgasse Nr. 25.
Dubbe G. és Társa, I., Wallischgasse Nr. 18.
Duka Miksa, I., Himmelschance Nr. 19.
Dannberg J., Himmelschance Nr. 15.
Birn József, I., Wallischgasse Nr. 22.
és valamennyi hirdetőiroda.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 6 SZ.
KIRÁDOHIVATAL NEM KÜLDÖNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Védjegy postán v. helyben házhoz hordva,
Egy évre... 30 Ft. | Egy negyedévre... 8 Ft.
Egy hónapra... 10 Ft. | Egy hétre... 1 Ft. 30 kr.
Külföldre: 3 hónapra Németországban 8 Ft. 30 kr.
Franciaországban 10 Ft. 30 kr.
Angliában 12 Ft. 30 kr.
Hollandiában 15 Ft. 30 kr.
Amerikában 20 Ft. 30 kr.
Egy évre: Németországban 30 Ft. 30 kr.
Franciaországban 40 Ft. 30 kr.
Angliában 50 Ft. 30 kr.
Hollandiában 60 Ft. 30 kr.
Amerikában 80 Ft. 30 kr.
Egy évi árát a postán... 5 Ft. 30 kr.
Egy évi árát a postán... 5 Ft. 30 kr.

Byland-Rheidt s a magyar fegyvergyár.

Byland-Rheidt egyszer már megígérte, aztán megtagadta s ismét megígérte, hogy lesz magyar fegyvergyár. Mert hála a mi alkotmányos viszonyainknak, első sorban a közös hadügyminiszteri kegyeltől van függővé téve, hogy lesz-e Magyarországon fegyvergyár.

Mikor tavaly a magyar delegációk még nem szavazták meg az ismételt fegyverekre szánt összeget, Byland-Rheidt eget-földet ígért. Biztosította a delegációt, hogy az esetre ha Magyarországon egy fegyvergyár emelkednék, a közös hadsereg ismételt fegyvereinek megfelelő részét itt fogja megrendelni.

A nyáron aztán jelentkezett is több tekintélyes cég, a melyek vállalkoztak arra, hogy felállítsanak Magyarországon egy fegyvergyárt. Feltételül követték, hogy a közös hadsereg számára szállítandó ismételt fegyverek egy részét náluk rendeljék meg, ugyanolyan áron, mint a steyeri gyárban. S a közös hadügyminisztert egyszerűen elhagyta emlékező tehetsége, elfelejtette, hogy mit ígért. Különféle ürügyekkel állott elő; majd attól félt, hogy egy újon felállítandó gyár csak nagysokára kezdhetne hozzá a fegyvergyártáshoz s elkésné a felszereléssel, majd ismét a versenyző cégek megbízhatóságát ellen volt kifogása.

S a magyar fegyvergyárból nem lett semmi.

Most, hogy a hadügyminiszter 15 milliót követel a delegációtól az ismételt fegyverekre, megint ígérgetni kezdi egy magyar fegyvergyár felállítását. Persze csak úgy lepezgetlen s óvakodva a kötelező ígéretről. Vajon mi lehet ellenzékének valódi oka? A fentebb felhozottak nem, azok csak ürügyek. Mert a valóságban másként állnak a dolgok, mint a hogy azt a hadügyminiszter előadja.

A dolgok úgy áll, hogy a Wörndl-féle steyeri gyár naponta 600 fegyvert képes szállítani. Most megannyobbjait, illetőleg újja alakították, úgy, hogy naponta 1000 darabra emelkeztek az előállítás. Egy évben 300 munkanapot számítva, 300,000 darab azt tehát, a melyet a gyár előállítani képes lesz. Összesen azonban 1,533,000 darab fegyvert képes előállítani, még pedig 733,000 a közös katonaság, 400,000 darab a honvédség s ugyancsak 400,000 darab a tartalék részére. Ezt az egész mennyiséget tehát a steyeri gyári csak 5 év alatt lesz képes szállítani a legjobb esetben s hadseregünk csak az 1892-ik év végével lesz teljesen felszerelve.

Ha Magyarországon egy fegyvergyár állítatik fel, az a legrosszabb esetben is kétszáz másfél év alatt. Elkészítheti tehát a szállítást az 1889-ik év közepén. Akkorára a steyeri gyár még egyharmadát se szállította az egésznek. Jut tehát munka és megbízatás a magyar fegyvergyár számára is bővségesen. A hadsereg sokkal hamarabb lesz felszerelve, kevesebb a sorszáll, hogy akkor lesz egy háborúk, a midőn a hadsereg egy része így, a másik amugy lesz felszerelve, a mi egy nagy kalamitás, s a mellett Magyarország iparán nagy mértékben lesz segítve, s a fegyverekre szánt milliók egy része ittthon marad.

Az a kifogás is csak ürügy, a mely a cégek megbízhatóságára vonatkozik. A versenyzők között volt p. o. a német Löwe cég is, a mely az egész német hadsereget felszerelte, még pedig egész csendben és titokban. Ugyancz a cég vállalta el a steyeri gyár mostani kibővítését is. Ha tehát odaát megbízható, miért ne lenne megbízható nálunk. Ha a steyeri gyár jól fel tudja szerelni, s ezt reá bizák, miért ne tudja Budapesten is jól felállítani egy fegyvergyárt.

A hadügyminiszter akadékoskodását tehát — legszélidhebben szólva — nem lehet érteni.

A magyar delegációnak hazafias kötelessége felelre vonni a közös hadügyminiszter, s ráparancsolni, hogy a fegyverek egy részét Magyarországon rendelje meg, miután ezen feltétel mellett vállalkozik több cég is, hogy fegyvergyártat állít.

Ha egy ilyen határozat ellen kifogásai lennének a hadügyminiszternek s még mindig a steyeri gyár érdekeit dédelgetné s nem a hadsereget, akkor egy oly gyantának adna tápot, a melyet feltelni se merészkedünk.

Budapest, nov. 2.

Közös külügyminiszterünk és Németország kormánya közti — a mint a B. C. értesül — néhány nap óta élénk tárgyalások folynak a főtér — végben lejáró legkedvezményesebb szerződésnek 1888. végéig való meghosszabbítását iránt. A közös külügyminiszterünk jóval előzött tett ama kijelentése, hogy hajlanéko vagunk szerződési tárgyalásokba bocsátkozni, a német kormány újabb időben válaszolt az a pozitív ajánlatot tette, hogy a fennálló szerződés hosszabbítását még egy további évre. — Ez ajánlat, mely mindenesetre a mellett bizonyít, hogy Németország egyáltalában nem tartja megengedhetetlennek vagy kívánatosnak a szerződés jelen állapotát a két monarchia közt, akadálytalanul el fogadható, hárta a két állam kormányai az illető törvényhozásokkal csak a nyertek meghatalmazást, hogy 1888. június végéig Németországgal és Olaszországgal ideiglenes kereskedelmi szerződéseket kössenek. Alig lehet kétsége vonni, hogy a törvényhozó testületek Ausztriában ép úgy, mint Magyarországon egy-egy évre szóló szerződést jóvá fogják hagyni, mihielyt az erre vonatkozó kormány-előterjesztés a jövő év első felében elfogadásra vétett bemutat-

latik a parlamentnek. Ellenben lehetetlen egy az eddigi szerződési viszonyt változtatlanul fenntartó megújítás megkötése. Ma ugyanis az 1880-ban és 1881-ben megállapított néhány kivétellel, az 1878. évi december 16-án megkötött s az 1878. XXXVI. törvénnyel becsikkelyezett terjedelmes osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés a vámkartell áll érvényben, a kormánynak az 1881. LVII. l.-cz. értelmében 1881. június 28-ikáról kihozott rendelete alapján. Ez a szerződés egy vámtételt sem köt meg s ép annak folytán csak egy pontosan körülírt legtöbb kedvezményt biztosít szerződésnek minősít. Ezen kereskedelmi szerződés 3. cikke azonban határozottan kimondja, hogy semmiféle kivételi preamium nincs megengedve, mely határozomány a már parlamenten előtt fekvő czukoradó törvényjavaslattal és a hasonlóképpen kivételi kedvezményeket involváló tervezett szeszadóreformmal szemben, nem maradhat több érvényben. Az osztrák-magyar monarchia és Németország közti emellegva valószínűleg rövid szerződés fog létrejönni, mely általánosság az 1878-iki kereskedelmi szerződésnek 1888. végéig leendő további érvényben maradását fogja kimondani, s ezenkívül az óta már eddigleg megállapított kivételeket kivül, a minő pl. a kikészítési eljárás megszüntetése, meg egy záradékot fog tartalmazni, mely a szerződésnek a kivételi díjak fállamára vonatkozó intézkedéseket hatályon kívül helyezi. A tárgyalások Németországgal irásban folynak s előreláthatólag rövid idő alatt be lesznek fejezve.

A delegációkhoz intézett királyi beszéd élénk foglalkoztatja a német sajtót; a legtöbb németországi újság hosszabb cikkben foglalkozik vele, s nagyon barátságos hangon ír róla. A *Kreuzzeitung* a királyi beszédet a közép-európai szövetség megerősítését látja. A konzervatív berlini újság egyebeként a többiek közt így ír: «Nagyon érthető, hogy a trónról nem lehet olyan nyíltan az Ausztria-Magyarországnak és Németországnak Olaszországgal való szövetségéről beszélni, mint azt Crispi a pohárköszöntő jellegű bíró nyilatkozatában tette, de azért a királyi beszéd teljesen megerősítette mindazt, amit Crispi mondott. Ama királyi szavak, melyek az eddigi folytatott, s a béke fenntartására és a szerződésen alapuló jogviszonyok megszüntetésére irányuló osztrák-magyar politikát helyeslik, s támogatni ígérk, ép úgy megerősítik a közép-európai szövetséget, mint ama későbbi megjegyzés, mely azt mondja, hogy ha Európában tartós marad a bizonytalanság érzése, a béke fenntartására egyesült hatalmak remélhetőleg teszik, hogy a zavaroknak ezután is elejét veszik. Ez a nyilatkozat világosan azt mondja, hogy a bolgár ügyekbe való beavatkozás ellenkező a közép-európai hatalmak érdekeivel.» A *Derk. Fok. Nachr.* is hasonló módon nyilatkozik a királyi beszédre. «Ausztria-Magyarország, ugymond, mely integráló faktora a béke fenntartására és a szerződésnek alapuló jogviszonyok megszüntetésére teremtett közép-európai állam kombinációnak, egyáltalán legelőbb támogatja ama politikának, mely mostanában a legkeresőbb, s ugyszóval az egyedüli védváltása az aramatok viharra ellen, mely minden fennálló alapjában megingat és háború meg forradalmat jezt méhében.»

A magyar delegáció hadügyi bizottsága pénteken, a külügyi bizottság pedig szombaton ül össze. Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága kedden kezdi meg működését. A magyar delegáció tagjai, mint a *N. B. Zr.* írja, nagy érdeklődéssel várják a hadsereg szükségleteivel foglalkozó tárgyalásokat. Mindenképp elvárják, hogy a hadügyminiszter a bizottságnak bizalmas közléseket tess az általánban megszavazott felszerelési szükséglet hovatartására vonatkozólag. A magyar lapok közlései szerint a hadsereg rendes szükségleteinek tárgyalásánál a legényesség ellátásának a vascora behozatala által való javítását is szóba hozták, az ismételt fegyverek beszerzésére kért 15 millió rendkívüli hitelt tárgyalásánál pedig élénk megvitát tárgyalják a *Kaliber-kérdés*. A hadügyminisztertel részletes felvilágosításokat várnak amaz okokra vonatkozólag,

melyek őt rábízhat, hogy a mult delegációk idején olyan élelnek védelmezett nagyobb kalibert elejese, s helyette a nyolcz milliméteres kalibert fogadják el.

A tőzsdeadó.

A mozgó tőke aránylag legkönnyebben vonhatja ki magát a közterhek viseléséből. Az újabb adópolitika minden országban keresi a probléma megoldását, miként lehetne a mozgó tőkét jövedelméhez képest megadóztatni. A megoldást az egyenlőség elvének teljes érvényesítése kívánja. Mindegyik azonban meg nem találta módot a cél biztosítására. De annyit konstátálhatni, hogy a tőzsdeadó is azon adónemek közé sorolják, melyek segítségével a cél megközelíthető.

A tőzsdeadó tehát élvileg kétségkívül jogosult. A tőzsdén történnek nagymérvű adásvételek, elértnek gyakran nagy nyereségek és számos család az ott szerzett kereset után él. A tőzsdei műveletek eddig tehermentesek voltak. Míg minden ipari és kereskedői üzlet akár közvetlenül a kereseti adó által, akár közvetve a belyégitelkekkel az állam terheibe járul, addig a tőzsdei üzlet adómentességet élvez. A megadóztatás tehát elkerülhetetlen olyan korban, midőn a kereset és a fogyasztás minden ágazata rendkívüli terhekkel viselni kénytelen.

A magyar törvényhozás elvetette ugyan egyik antiszemita képviselő által előterjesztett tőzsdeadó-javaslatot, de midőn elvetette, egyuttal kimondta, hogy élvileg helyes és csak meg akarja tisztázni az eszmét tendenciózus szinétől.

A tőzsdeadó kérdése a közel jövőben ismét, s pedig aktuális alakban napirendre fog kerülni. Ausztriában Bilinszki képviselő tőzsdeadó-javaslatot készített, mely javaslat az e cézből kiküldött bizottság némi módosítással elfogadott; az osztrák kormány nem ellenzi s mivel a birodalmi gyűlés többségének támogatása kétségtelen, a javaslat törvényerőre fog emelkedni — egy föltétel mellett. E föltétel az, hogy Magyarország szintén adóztassa meg a tőzsdei üzletet.

Nálunk is a tőzsdeadó behozatalának az tekintetű föltételű, hogy a monarchia mindkét államában a mozgó tőke megerhelese egyidejűen történjen. Mert mihielyt az egyik államban fennáll az adó nem, a másikban pedig nem, a tőzsdei forgalom átvándorol az adómentes tőzsdére, a mi közzgazdasági kár és az adóeredmény rovására esik.

Bilinszki javaslata a törvényélethelyetűség jövő év márczius 1-re teszi; valószínűleg tehát a magyar törvényhozás még ezen ülészákában lesz hivatva a kérdés eldön-

tésére, hacsak a kormány nem ellenzi élvől a tőzsdeadó, a mit nem gondolánk.

Az osztrák javaslat a forgalom megadóztatásának élvén alakszik, tehát nem kereseti adó, hanem illeték. Az osztrák tőzsdei tanács ezt az élvét előterjesztett szakvéleményében helyteleníti. Nem a forgalom, hanem a kereset vagy nyereség, képezheti szerinte az adóalapot. A kereseti adóra nézve áll ez az élv, de nem alkalmazható a tőzsdére. A tőzsdei kereset vagy nyereség nem állapítható meg; arról hiteles könyvek nem vezetnek és megadóztatása csakis minden kötés után járó illetékek útján vihető keresztül. Ezt tette Németország és ezt a mintát követte lényegében Bilinszki is osztrák, Istóczy magyar javaslatában.

Minden forgalom, minden kötés, minden adásvétel, a legkisebb is, az osztrák javaslat szerint 10 krajczár adó alá esik. Ez az adó nemcsak a tőzsdei forgalomra, hanem minden üzletre értékpapirokkal vonatkozik. Az élv, hogy a forgalom a legkisebb kötéssel fogva a legnagyobb meg legyen adóztatva, helyes, de az osztrák javaslat alakjában igazságtalan. A szerinti ugyancsak 10 kr. fizetnie az, a ki valamely váltóüzletben egy bázilika-sorsjegyet vesz 8 ft értékben, valamint az is, a ki 5000 ft névértékű — ennyi egy kötés a tőzsdei szokás szerint — de 15,000 ft-ra kerülő 5 darab magyar biztosított társasági részvényt vásárol. A progresszió élvének alkalmazását mellőzhetlennek vélik, a mint az a váltóürlapok belyegénél is igen helyesen fennáll. Ily csekély adó nem is hozhat be lényeges jövedelmet; sőt ez oly jelentéktelen lenne, hogy azért nem érdemes a fogalmat korlátozni vagy megszorítani.

Az adó beszedését az osztrák javaslat a legombolyításnál, az ugynevezett «arrangement»-nál tervezi. Ez a mód szintén kedvezőlen eredményre vezetne, mert elősegítené a zugzúleteket. A kötések egyszerűen nem jelenének be és az adó ki volna játszva. Ennél sokkal célszerűbb volna az, hogy a kötés érvényessége belyeggel ellátott ürlap használatától tetésük függővé, a mint Angliában még a belyegzetlen ürlapon kiállított váltó is elvesztí válói jellegű, közönséges kötelezvényévé minősítetté.

Ép oly célszerűlten az osztrák törvényjavaslat azon intézkedése, hogy minden prolongációját az adó újból megfizetendő. Ez egyszerűen a havi likvidációra vezetve, a mi ugyan magában véve kívánatos, de tökeszegény tőzsdénk forgalmát még inkább csökkentené. Az üzlet korlátozatlank, de az adójövedelem nem volna élvre.

A keleti kirándulók útja.

Jeruzsálem.
Egy jó óráig ültem az Olajfák hegyének tetén és képelem a vallásos és történelmi visszamelegkezések mérhetlen tengereiben, szememelt folytonosan a szent város látképe szerepve, hogy egész életem tartamára beleszemem emlékezetembe ezt a képet, melyet széd milliói az embereknek alkotnak meg bensőjükben a fantázia segítségével, hogy mintegy lényegképezzem azt lelkebebe tartozan, elöröl-benlünk...
Ez itt többek közt elűndöttem azon, hogy mennyivel megnövekedett benyomást tehetett ama város képeinek szemléletére a hegyről a jámbor Arelufura, a ki több mint ezer év előtt, Kr. u. 705-ben szer vesztélyét dacolva, ezer sanyaruságot szenvedve eljött ide e szent helyet meglátogatandó... Értini kedve a kereszties vitéknek rajongó örömet, mely siro újonjában nyilvánult az imádott város láttára.
A vad szaraczen uralom idején valóságos életvezetvéljű létezőndöklet jámborok csakugyan busán kérdemelték a bübncsanatot és távol hazájuk tisztelő hamulatát, ha ugyan túleltek azt a veszedelmes válszákat. Csak e század első harmadában vált csekélyebb a tudományos és vallásos érdelem ezen földet meglátogató, még pedig azon vesztélyek és nehézségek kibebűlésével, melyek az ott sok évszázadon át segítettek misztikus, mese-szerű homályba burkolni a modern kultúra csödtelti bölcséjét. Csak Mehemet Ali oltalmazó uralma alatt kezdtek a zarándokló európaiak tömegesebben látogatni a szent várost.
Ábrahám patriarchától Bouillon Gottfried a történelem valamennyi idevágó mozzanata végigvonult lelki szemem előtt. Sok jó magyar vitéz omlo vére piroslott azokon a sziklákon. Hja, akkortájt, igaz, nem voltak Krupp-ágyúk, Boulanger-c és delegáció-nalis hadügyi albizottságok, de ezek helyett volt a harczoszakban őszinte lelkesedés és igazi meggyőződés vezette diadlára fegyvereket. Akkor még nem ismételték a Mannerheim-puskák, hanem marok a katonák ismételték a rohamokat a siker kivilágias.

Lesütve az Olajfák hegyéről, melynek törpe olajfák meglátszik, hogy már igen sok ágyú vándorolt el innen messze föltre, lenyessé buzóg turisták és zarándokok emlékszonjas kezei által, ismét utamba esnek Kidron és Josaphat völgyei elszórt satnya fűgés- és sz-Jánosok-férfiakkal és hatalmas csöndjűkkel. Az a két faneu, de különösen a szent-János-hegyre nem mulasztott el felérészenlenni bennem némi edes gyermeki emlékek és felidézete bennem élelmi (iskolai) érvel egy bologd gondolkodást kor padalati csemegéséit, pajkos magyoblását és sűrű tanítói lenyújtát...
Nemsokára ismét a város festői falai előtt álltam. Örösi kőbemböket látunk ezekben beillesztve. Nem akarok veszekedni az archeológussal és azért laikus meggyűvással ropródkodom, hogy a falak építészeit jellege haram leléstől korra vall; Herodés idejéből való az alapzat, a középrész a

kereszties hajdáratokéből és újabb keletű a legelső betetőzés.

Általában tanácsos volna, ép úgy a mint a temetőknek kapujai fölét írjuk, hogy: «Istámadunk», azt írni a szent város kapui fölét, hogy: «Hijg-jünk!» Ha az ember magától hozza a kétélted és ellenmondás szellemét, bizony akkor kar megtenni az idevezető hosszú és fáradságos utat. Igen találóan jegyzi meg erre nézve a józan angol Rus-sel az 6 uti naplójában, hogy mit tartanak arról az emberéről, a kinek görögorszag és Itálián át utaztában észbe jutna elemegmondani Homernek és Virgiliusnak? Ebben rejlik egyszerűsége a (telel arra a kérdésre, hogy a szent földön mutogatott dolgok közül igen sok mily mértékben érdemi meg hitünek és figyelemünket.

A Haram-téren áthaladva a *Behesda tavára* bukkanunk, vizet egy csöppet sem bírtam benne felidézni, mely felekében egy palestinai téhen legelt csöndesen — és szépen tovább halgattam. Péntek este volt és én oly hely felé törekedtem, melyet ép ilyenkor érdekes meglátinteni. Végre oda-értam. A *szidok siránköző helye*, az a fal, melyet a régi híres Salamon-templomból fennmaradtoknak tartanak és mellyel jövészekelnek és keseregnek a szidok Jeruzsálem pusztulása előtt. Ezen, különben hatalmas kövekől alkotott fal van csaknem oly hosszáságú, mint budapesti nemzeti múzeumunk déli homlokzata és benne természetű utánzását látjuk We-re-shagin ismert képeken. Szavaiál állottak előtte a jámbor szidok, kik közül a bennszülöttek egészen arab ruházatban járnak s csak a leginkább orosz- és Lengyelországból bevándoroltak viselik a fekete kaftánt, a prömes sápkát és a hajlincsüket; félreismerhetlenül szívólfakadó sirásuk és jajgatásuk, hangos imádkozásuk messzire elhallatszik. De rém sokkal megrögzöb, megindító benyomást tett azok vallásos fájdalma, kik elvilágosodott arczal halgatva csökölték a hideg köveket. A buzógkódó csoport mögött ridég fényképez irányozgatta a gépjét.

A szidoknak, kiknek legnagyobb része még a régi heber nyelvet folyékonyan beszéli, itt külön negyedik van számos zsinagógával. Ezen negyed utcai csak oly szűkek, zegzugosok és piszkosak, mint a mohammedán, keresztény és órnény negyedei. Az itteni szidó lakosságának igen érdekes részét képezik azok az óregek, kik hosszú, fáradságos zarándoklással jönnek ide — meghalni. Ezen szent földben pihenni a jámbor izraelitk vallásos óhajának netovábbja és még az európai szidok hit-buzóbbjái is boldogok, ha egy maréknyi jeruzsálemi földre tehetnek szerit, hogy azt koporsójuk fejjárnája alá tethessék.

Fáradtan tértem haza a «Casa nuova»-ba, midőn a kopár hegyek ormairra leszállt az est, mely itt csak növeli a különben is nagy eszöndét. A klastromban épen obédre csöngöttek. Ezen étkészre rém nézve alig állott egyeből, mint egy maréknyi szőlőbuzgóbbjái és boldogok, ha egy maréknyi jeruzsálemi földre tehetnek szerit, hogy azt koporsójuk fejjárnája alá tethessék.

szik: nyelvemesztő banket nem riasztott vissza attól, hogy lelkes töszokban törjenek ki, eltelve mindent, a mi eltélhető: többek közt a klastrom barátságos priorját is kizavarták szemlédőző nyugalmából, formálisan kihívták őt egy szál szőtra. A jámbor öreg, tolmács segélyével kijelentette, hogy e csöndes hajlékban nem divik a felkísáztatás.

A következő napon konzultum által kieszközölt engedélyvel és egy kavasszal ellátva, elindultunk a szent város meglátására. Ezen szentély a mohammedán világ Szt-Peter temploma. A város képt jellegzetesen beelőször, kivülről pagodaszzerűen néz ki és az a tágas, szépen kiképzett udvar, melyben áll, a város tekintélyes részét foglalja el. Erre a területre lépt, még nem igen régen ép oly tilos volt, mint élvtesztélyivel járó. Ezen mecsét a mekkai és medinai szent mecsétek után az izlannak legistületűb szentélye és még most is némi formáltságokkal jár a meglátogatathasá, m. r. l. nem-mohammedán néve. A mi kitűnően információ «Kalausz»-unk ugyan azzal rémítgett, hogy alatta a mohammedán templomba «máshitűnek beléni tilos.» No hát, mi máshitűk tényleg benn voltunk és velünk a «Kalausz» nagyrésztel szerzője is. Igenis, vannak orientálalan orientálísták is.

Harisnyában léptünk be a mecsébe, melynek arabs néve *Kübbet-es-Saakrah* (szikla-szentély), kezekbeben tartva profán sarunkat. A templom belső nagyiszteri és szerlelt impozáns. E helyen állt egy — a tudósok állítása szerint — Salamon királyi mecsé temploma. Különbösen már az is ki van derítve, hogy Omar kalifa, a ki 637-ben foglalta el Jeruzsálemet, nem tekinthető a szikla-dom építőjének, ez tényleg nem más, mint Justinianus császár, a konstantinápolyi mecsé Szófia-templom alkotója. A mecsé belső része byzantin stilusu pompa jellegű viselt. Diszes oszlopsorban nyugszik az örösi, kívül bórás kupola. Ez alatt van a nagy szent szikla, egy örösi kőböm, mely rácszatall körülveve, a maga meztelen díszmüküliségével hatalmas benyomást tesz. Ezen a sziklán mutogatják Gábor arkangyal keze nyomát, ez az anyag volt ugyan az, a ki nyakon csiple és visszatartotta azt a nagy követ, mikor az a prófétával együtt mennyekbe törekvő légheli utra készült keln. Különbösen azért most már nérvadó mozlim körökben sincs kétely, hogy a nagy próféta sohasem járt Jeruzsálemben. A szent szikla felett bíbor-menyezet lebeg. E mecsében még sok egyéb nagyon csodálatos dolog mutogatnak az embernek, így többek közt a próféta lábnyomát egy kőben. Maga a becsületes dervis is csöndesen mosolygott, mikor nekünk a csodahelyeket magyarázgatta.

A mecsét környező udvarban olajfák és ciprusok közt kecsk kutak és imapavillonok emelkednek; szőlőt igen szép árkadók határolják.
Nem messze innen látuk az *El-Aksa*-mecsét, mely eredetileg szintén görög bazilika volt és ugyancsak Justinianus által építtetett. Mellekölületei szaraczen idöböl való. A mecsét által terjedelmes boltives folyosók vannak, melyeket a mozlimek «*Salamon listállói*»-nak neveznek. A mecsét előtti

téren nyugszik Mohammed léánya, Fatime, kiröl azonban mindéddig, igaz sajnálatomra, mit sem hallottam.

Innen elindulva, ismét nyakamba vettem a várost. Egy maszif-csardában egy torzonbörz fezes alánban honitarsamra ismertem, ki a forradalom utáni magyar emigráció viszontagságai hányat ki erre a messzi földre.

Egy utcasarkon egy derek debreczeni utitársam pillantottam meg, a mint nyaban barátokozott két lengyel szidóval. Magyarul beszélgettek. A két jámbor öreg férfi kegyetlenül örült a jóvávaló czivisnek; tudtára adták, hogy ok szép Magyarország munkács városából jöttek ide gyalogosan — meghalni. Én is odaszegedtem az eredeti kis csoporthoz és ismét nagyot csodálkoztam. Azt csak még érttem valahogy, hogy ember lények ide jönnek me halmi, de hogy valaki ide zarándokoljon élni, ez örökké megfoghatatlan marad előttem.

Egyik utcaszél tőrök katonabanda haladt végig. Harsogó játékok brutális ellenében bömbölt bele a város szent csöndjébe. Az utána órségre baktató katonaság rongyos és szennyes egyruháival és lelkeidertő fegyvermelleségével elég siralmas benyomást tett. Leghatult messzire elmaradt a csapat-ölt egy jól táplált császári köztvéte. Banányümlőcső szopotagolt és mosolygott hozzá. Ez az ember szintén látványos csodája ennek a városnak. Úgy látszik, megkapta a szoldját.

Az örnemény negyedeiben meglátinttam a Jakab-klastromot, mely már azért is nevezetes, mivel 2000 zarándokot képes befogadni. Nem messze innen áll a nagy szidó-Rothschild-közház. A Zion-kapu előtt David sírja. Innen kényelmes kilátás nyílik a város közvetlen környékére, melynek számos különféle felekezteteli klastroma, árveháza és iskolája közül kimagasló zászlópónak jelölök a konzulok lakházait.

Czéllalan bolyongásaimban többek közt egy magas, de azért sötét, boltíjhátos bazarfélelen haladtam át. Térképem szerint a város mohammedán törvényeszkének kellett a közelben lennie. Egy jogász rohamomban ezt is fel akartam keresni, hogy megláthatok egy jeruzsálemi tárgyalást. A bíróság épület helyett egy tágas udvarba bukkanunk, melynek befásított szélén tarka turbanos mozlimke sereg ügögt, mindmégannyi kedvelten szabó. Ezek a derek egynek hiteletlen igazatosságát fejtették ki, a mint engem meglipantáltak. Egyenkint felugrálltak és fenyegető öklümlutagással rohanna felém rontották és üvöltöttek mint a alakok. Hozzám érve elkezték kegyetlenül ezibálni és valami előttem érthetetlen nyelven, úgy látszott, hogy erősen szidalmaztak. Lökődésüket viszonozva vékony bambusz pálcikkal piszkálgattam őket, ami azonban nem akadályozta a dübörgöt, kiknek száma jésztően növekedett, hogy még erőlyesebben kezdjének ordítani és lökdösni. Midőn elképzálhetően kénytelenem szorongattatásim közepette körül tekintettem, észinte jedszédésem vette észre, hogy a hely, ahol állok, nem más, mint a muzulmánoknak még; most is oly féltékenyem őrdőt Omar-mecséje. Mi természetesen, mint hogy a le, atározottabb visszavonulásba kezd-

tem, sőt lábaimnak a futáshoz hasonló ütemet igyekeztem köleszőnözni. Még az nap felvilágosított egy dragoman, hogy azok a tamadók a legfanatikussabb mögrebiták (középfafrikai mohammedánok) voltak és hogy kiváló szerencsemnek tartsam, hogy el nem vettem először szép bambusz-pálcsikkimat, aztútin pedig nem kevésbé szép fiatal életemet.

Másnap vasárnap volt és reggel kirándultunk *Bethlehembe*, mely alig két órányira fekszik Jeruzsálem-től. Bibliálag számáromra mentünk ide, utba ejtve *Ráchel sírját*. Itt már valamivel bujjáb növényzelen gyönyörködhetik a szem. A Jézus szülőhelye fölött épült templom, a szent sír temploma után, Palesztina legszebb temploma és egyszerűsége leg-régibb szentélye a keresztényeknek. Alatta fekszik a *születés kápolnája*, melynek fehér márványból vannak falai és padozata. Itt látható egy ezüst kerettü tábla, melyen az olvasható, hogy: «Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est.»

Jeruzsálembé visszatérve, hátra volt még meglátintnunk a város szent píce de resistance-ját: a *szent sír templomát*. Ez a világhírű szentély a keresztények negyedeiben fekszik egészen elrejtve a házak közt. Főkápuja előtt kis térség terül el, melyen a szentelt olvasók arúlják és egyéb tárgyat a vallásos kegyelteknek. Balcz felől egy közepkörü eredeti csónka harang-torony emelkedik. A templom előcsarnokában először a «kenetes márványfal»-hoz érünk. A kapu mellett, a mi elég furcsán hat az emberre, a templomot őrdző törökök guggolnak, egykedvű arczal játszva olvasóikkal. Áthaladva az előcsarnokon a szent sír fölötti magas kupolás rotundába lépünk. Hiába keresünk itt áhitatos csöndet, a nagy helyiséget lármázó és tolongó néptömeg járja be és a magas boltívek visszhangzanak egy kopt lakodalom épen kivonuló zásznépének sajtászertü kurjongásaitól. A szomszédos kápolnákból hangos ének és imaszó hangzik ki kellemetlen összhangtalanságban. Csak akkor válik mind az némileg érthetővé, ha megtudjuk, hogy e templom közösen birt szentélye a római és görög katolikusoknak, a görög keletieknek, órneményeknek, koptoknak, szyriai maronitáknak, az abyssiniai és még egyéb keresztény felekezteteknek.

A kupolás rotunda alatt áll a *szent sír kápolnája*, melynek rendkívül alacsony bemeneti belsejében, mely oly szük, hogy három ember is alig állhat meg egymás mellett, látható maga a fehér márványból készült szent sír, egy szabadon álló szarkofág, melynek tetéje végig van hasadva. Értékes drágakövekkel kirakott, aranyból készült mecsék csüngnek alá a mennyezetről, különféle katolikus fejedelem ajándékai, különféle korszekből...
E templomban vannak egyesítve a kereszténység legestebb helyei, legistületűb ereklyéi; így a *Golgotha*, Krisztus keresztre feszítettségének helye, *szent Helena kápolnája*, a hol Constantin anyja, Helena, Jézus keresztjét meglátálta, továbbá azon *sziklarepedés*, mely a Krisztus kimúlása után támad földrengéstől származóan tartatik, *Armalhiai József sírja* és még igen sok más.
A szent sír templomát nem messze fekszik a *johanniták* romokban heverő *toragkolostora*, mely-

Az árnyélatra pedig, a mennyiben az lényeges adás-vészen alapszik s nem köztudó — nem szeretnek az adót kiterjesztve látni, pedig az osztrák javaslat azt is keretbe vonja. Ez az adó nem a kereskedő, hanem a termelőt sújtja. Ez pedig a földadó és pótléki által már az elégen túl meg van adóztatva.

Tözsédek forgalma, az igaz, még korántsem oly tekintélyes mérvű, hogy nagy adó-jövedelemmel kecsegtetne; sőt az az aggodalom is merülhet föl, vajon fejtelenségében nem lesz-e ártalmára a megadóztatás. Azt hisszük azonban, hogy mérsékelt megadóztatás csak előnyére válik és talán megtisztítja olyan egyik napról a másikra tengődő elősdiéktől, a kiknek elvesztése nyereség.

V I D E K.

*** Herkulesfürdőből** írják, hogy a magyar kir. k. csár és a Herkules-fürdő jelenlegi bérletje közt szerződés 1888. végén lejár és a m. k. pénzügyminiszteriumhoz benyújtandó bérleti ajánlatok határideje folyó év november 30-ára tűzötték ki. A pályázatban eddigelő részvevő az osztrák államvállalatosság, a Dunagőzhajózási társaság, továbbá egy angol magán-szövetkezet s egy jó bérvevő magyar cég is. Megjegyzendő, hogy az ajánlatok az eddigi bérösszegnek háromszorosát ígérk.

A helyzet Horvátországban.

— Az Egyetértés eredeti tudósítása. —

Zágráb, okt. 31.

A zágrábi községtagok felirat története újra Horvátországra terelte a közfigyelmet, horvát dolgokkal foglalkozik a sajtó mindenfelé. Sajnos azonban, hogy még rendszeren jól értesült lapokban is egyezkedt az egész népet, egész Horvátországot okozták, a mire nincsen semmi ok.

Több, mint negyedszázados tapasztalatra támaszkodó jó lelkesemmel mondhatjuk, hogy a horvát nép nem viselkedik ellenségessé az illető Magyarországi irányában s valahányosor nagyobb differenciák merülnek fel, az ellenséges áramlatba lekicsinnyen izgatott hajszoltak be.

Mazurienics bán hétvérszokása volt leginkább káros hatással a nemzetiségi surlódások kiegyenlítésére. Mazurienics bán kormányzása vetette meg alapját a nagy akadályoknak, a melyeket a mostani kormány az utóbb elhárítani igyekszik. Mazurienics alatt a rossz közigazgatás s a rossz igazságszolgáltatás karolta fát a nemzeti chauvinizmus fejlesztéséhez, a melyet főleg a középiskolában s az egyetemen üttek. A történelmi tankönyvek, főleg a Smicikals-féle konzorcium által kiadott tankönyvek megmontották a tanuló ifjúság szellemét és nem csak a nemzeti türelmetlenség s a nemzeti fanatizmus ágát vetették meg, hanem egyszerűsámin dinasztia-ellenes érzületet is terjesztették. A tanító és tanítónépző intézetek a Starcevicizmussal s a nemzeti fanatizmus fészkeivé váltak. A következmény az volt, hogy 18—20 éves fiatal tanítónők az iskolás gyermekek, a katolikus iskolákban szokásos «Dicsőítsék a Jézus Krisztus helyett Isten és Horvátország» üdvözlőre tanították. Hogy följegye a nép esírásában nem romlott meg, azt följegye annak lehet köszönni, hogy kevés gyermek részesei iskolázatlanságban. Mindaddig, amíg a magyar határvidéki fennállt a nagyhorvát eszméjű könyvek ebbe az országába vagy egyáltalán nem, vagy csak igen korlátolt mértékben jutottak be. A tiszták, a hivatalnokok s a jóinduló intelligencia gyermekei nem Zágrábban, hanem külföldön jártak s jó részben járnak még most is iskolába s így a nemzeti szelídhomokodás olyan ellenüszítást nyert, a melynek jótékony hatása még most is érezhető.

— Habár Pojacsevich László gróf nem is volt az az ember, a ki gyökerestül tudta volna kitépni a gyomrot,

a baj terjedését közvetlenül még sem segítette elő, s a mennyiben a cszár nem éltek ő vele vissza. Hogy az ő kormányzása véget ért, az csak következménye volt annak, hogy a klikk-befolyással szemben gyenge s tehetetlen volt. A czimerhezczal, a nép tudatlanságával visszaélő Strossmayeristák, Starcevicisták izgatási mellett is nem állt volna volna oly terjedelmű, ha a kormány nem lett volna annyira tehetetlen s gyámoltalan.

A kir. bizottság rövid intermezzója után, a mely különben bizonyos irányban, daczára a nyugalom helyreállításának, nagyon kártevékony irányban működött, Khuen-Héderváry jutott kormányra.

Az ő állása semmiesetre sem volt irigylésre méltó, de ő nyugalommal, határozottsággal s ritka munkaerővel látott dolgozni s négy rövid év alatt bámulatos eredményt ért el. Reggeli 7 órától késő éjszakai vasszorgalommal dolgozva, az első két esztendőben oly próbát állott ki, a minőhez kevés embernek volna kedve s még kevésbé ereje. A legfőbb feladat volt a meglévő s más által nem pótolható hivatalnokai karral jól adminisztrálni s előkészíteni, sőt végrehajtani az átmenetet a teljesen új rendszerhez. A mennyire csak emberi erőből telik, sikerült is Khuen-Héderváry grófnak. A közigazgatást teljesen átálakította, az igazságszolgáltatást lényegesen megváltoztatta s ezáltal a néphez azt a meggyőződést ébresztette, hogy hatalma támasza van a kormányban s hogy a kormány csak a közjótól elmozdításra gondol. A bán elleneségek, a nemzeti oppozíció s a bevándorított izgatott «magyarok»-nak kiállították hí Héderváryt, de ezáltal csak ama nézet elterjedését segítette elő, hogy nem is olyan rossz dolog ilyen magyarón által kormányoztatni s hogy az ő kormányzása mindenesetre előbbre való *Mazurienicsnak*, az ugynevezett *nemzeti bán*nak a kormányzásának.

Noha bizalmatlansággal fogadták, Khuen-Héderváry gróf bán mégis értett ahhoz, hogy meggyőződjesse a népet arról, hogy ő jó akar, igazságot s segítséget nyújtott, a hol még a régi nyomozott bajok nyomják a népet. Ez a bán választási sikereinek a titka s ez magyarázza meg a már teljesen lejártnak tekinthető Starcevicizmussal szemben elért eredményeket.

Az általakulás ugyan még be nem fejeződött, de a legjobb foyalmában van s teljességéhez csak az eddig követelt iránynak következetes megtartása, igazságságossá s méltányosság követése kivánthat.

Ha Khuen-Héderváry gróf bán képes volt a törvényne tiszteletre, pártatlan igazságságossá s a törvénynek való tisztelet szerzése által önmaga iránt a néphez bizalmat s tiszteletet ébresztetni, ha ő azt kivívotta, hogy Horvátországban, habár a kiegyezés által nyújtott *tarományi autonómia* nagyra becsült s feltétlenül éri, az *államesme jogosultságát* mind szélesebb körben ismerik el, kétségtelen, hogy ha az állam is hasonló eszközöket alkalmazna, még nagyobb sikereket érne el s Horvátországot tartósan a magyar államnak hű s megbízható alkalmassá tenné. Ami az életem eddig elkövetett mulasztásokat illeti, ebben főszóba az az előbbi horvát «nemzeti» kormány kétértelműségének, de része van a magyar sajtó magatartásának is, a mely nem igyekezett magát kellően tájékoztatni, Horvátország gazdasági helyzetét teljesen ignorálta s Horvátországgal csak akkor szeretett foglalkozni, ha botrányokról volt szó.

A mi a horvát kérdés pénzügyi részét illeti, mindig azt hangoztatják, hogy Horvátország passzív mérlegű ország s csak Magyarország kegyéből él. Nem bocsátás az állítás helyességének vagy helytelenségének tárgyalásába, habár helyreigazítani s kellő mértékére tudók leszállítani ezt az állítást, csak azt igyekezzük meg, hogy a «kitartás» emelgetése s, hogy Magyarország is vannak olyan megyék, a melyek többé kerülnek, mint amennyit adozni képesek s hogy ezeknek a passzívításukat sohasem vetik szemre a végül hogy Dalmácia, a mely közigazgatási költségeinek a felét sem tudja a sajátjából fedezni, Ausztriában ily szemrehányásban sohasem részesül.

Az ország gazdasági érdekeinek erélyes ápolása mellett, a mit Khuen-Héderváry gróf már szintén megkezdett, meg fog szünni, ha ugyan még fennáll, ez a passzívítás is, mert Horvátországnak vannak segélyforrásai. Még egy szót a horvát ellenzékéről.

Ma már nincs Horvátországon oly ellenzék, a mely a nép egy részére támaszkodhatnék, hanem csak a feudál-klerikálisok, a nemzeti ügynevezett politikai «tréberek» s a bán személyes elleneinek oppozíciója, továbbá a városokban a községi vagyonnal gazdálkodó elemek oppozíciója. Így van ez például Zágrábban s még néhány más városban. A zágrábi felirati ügyeket is ily elemek csinálták. A néphez semmi támaszsal nem bíró *Draskovitch* grófok vezetői a papság, a nyugalmozott hivatalnokok s kivülről, különösen Dalmáciából importált ügyvédék, tanárok elégedetlenségének s egynehány vezetésük alá csatlakozó nemes földbirtokosnak. Ezek az ugynevezett ó-osztrák centralista párttal kaczerkódnak s ama hit elterjesztésén fáradoznak, hogy *Albrecht* főherceg a támaszuk, *Strossmayer* grófok a szövetségeseik. — A Draskovitch grófok Zágrábban egy német lapot alapítottak s szolban tartanak kécs jellemű egynékkel egy egész magyarló zsurnalizist kart, a melylyel a külföldi sajtót próbálják meg befolyásolni s az orosz, cseh, francia s német lapokat kérésztjük magyarellenes közleményekkel. Egy pár nyugalmazott magasabb rangú horvát hivatalnok által Bécsben összekötött tartanak fenn ugyan időben a csekekkel; *Ramberg* gróf zágrábi hadtestparancsnok utján, a ki velők személyes barátságban van, a katonai körökben is igyekeznek támaszt nyerni. Mindenütt az ő kezök van a játékbán, a hol a bán ellen szökecselt s nem restelik a zágrábi községtagoknak az elemekkel való összekötést sem, a melyek a községi vgyonfajtsághoz tartoznak s a melyek gyűlölködő bánt, mert a körmükre koptintott, s a városi bevételek elpoeskolását lehetőleg megakadályozni igyekeznek. Ebbe az arisztokraták, a kiknek céljuk megkínáltani a bán s elfoglalni helyét, kapazkodnak mindazok, a kik fölük jó állást remélnek. Ezek az elemek képezik ma az ellenzék Horvátországban. Tamaidják meg Magyarországban ezt az oppozíciót s ennek támogatott, kárhoztassák a Draskovicsokat, Strossmayereket, Rambergeket, Raackákat, Vojnovicsokat s leveiket, de ne gyengenek mindent egy kalap alá s ne károztassák csak hazafiatlan, énzó, s ártalmas politikai járdt egész Horvátországot. Tanúsítsanak a horvát kézs gazdasági viszonyok iránt anyi érdeklődést, mint a magyar államterület egyéb részei iránt s különösen ne bánjanak Magyarország Horvátországgal úgy, mint — külfölddel, akkor a mesterségesen szított idegenkedés megszűnik s mindnyájan más világlásban fogjuk látni a dolgokat, mint eddig.

A horvát «nemzeti párt» egy tagja.

Figyelmesteljék és kedvjük tisztelt előfizetőiket, a kiknek előfizetésük mult hó végéig lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék melőztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra 1 ft 80 kr.	hat hóra 10 ft két hóra 3 ft 60 kr.	egész övre 20 ft három hóra 5 ft — kr.
--------------------------------	---	--

Lapunk *mindösszem*, tehát hétfőre és ünnepek után kétfelét napokon is megjelenik.

T. előfizetők abban a kedvezményben részesülnek, hogy az «Ország-Világ» című, legdiszesebb képes hetilapj 10 ft helyett 8 ft-ért, felvéve 4 ft-ért, negyedeve 2 ft-ért kapják.

Az előfizető nevének, címének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvashatólag kiírását kérjük, hogy a lap szállításában hiba ne történjék.

Előfizetők a hó bérletjüket napjaitól elfogadott régi előfizetőink legkezdésében cselekvessenek, ha czimszámlájukat a posta-utalvány s dőlvényre megküldik a kiadó-hivatalnak.

Ha cszár, ha a t. előfizetők az előfizetési határidő lejártá előtt lakást változtatnak, az új cím mellett a régi is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könnyebben elkerülhető.

— Az előfizetési pénzök és posta-utalványok Budapestre az «Egyetértés» kiadó-hivatalába (Keckeméti-utca 6. szám alá) küldendők.

«Egyetértés» kiadó-hivatala.

— Minszterial közzétevélyítés. A vallás-és közoktatásiügyi m. k. miniszter, *Zalka* János gyűrnegyű püspöknek, ki Győről szégnyszoros tanítóképzési növekedés és egyéb tanulók számára a Tüpatintézet alapítását, az intézetnek 8000 forintnyi költségét vállalt; továbbá a győri kath. önkormányzati testület iskolai közlekedés 1000 forintot adományozott, a gyűrnegyű Bony közlekedés pedig 20,000 forintnyi költséget támogatott s a népevelés elmozdítására díszes iskolát építtetett, s az iskolai felszerelést minden szűkegség bitorral s tanszettel, s a tanító fizetéséhez is három éven át éventé 100 forinttal hozzájárult, továbbá *Palauz* — *czin* Sándor grófnak a csásári és szegvári népisiskolák tanulói javára tett összesen 4344 ft 34 krnyi alapítványait, elismerésé és köszönettel fejezte ki.

UJDONSÁGOK.

— *Személyi hírek.* A király november 6-án utazik el Gödöllőről Bécshöz, hol a delegátusok két udvari ebédre lesznek hivatalosak. — *Károly* Lajos főherceg az fia Ferdinand főherceg ma Bécshől Reichenauba utazott. — *Jenő* főherceg ma érkezett meg Köszegre. — *Thyra* cumbelrendelt hercegnő felgyűlulása után tegnap lett első ízben nyitott kocsiban sétakocsizást a hannoveri hercegnő kíséretében — *Galimberti* pápai nuncius tegnap érkezett meg Prágából Bécshöz. — *Sapientia* hercegnő állapotában folyamatosan a javulás, ugy hogy a baltestnek már semmi komoly következményétől nem lehet tartani. — *Olga* Feodorovna nagyhercegné, Mihály nagyherceg neje, pénteken Keszthelyre utazik, hogy látogatást tegyen gróf Festetics Taszilonnal és nejejével. — *Sir Aug. Paget*, a bécsi angol nagykövét ma hosszabb időre Londonba utazott. — *Br. Fejérváry* Géza ma a fővárosba érkezett s többeket fogadott kihallgatáson. — *Simor* János bírhonok-érsek Mindkét napján az esztergomi bazilikában pontifikált s egyházi beszédet tartott. — *Trantwein* János, a budapesti kegyesrendi gimnázium igazgatója részére a pápa gróf Cziráky Jánosné közbenjárására külön aldást küldte. — *Meissonier*, a hírneves francia festőnek hűvelyküja megbenült, ugy hogy jó időre nem foglalkozhat az esettel. — *Vladimir* nagyherceg és neje, mint táviratlag jelentik, Skierneviczbe utaztak.

— *Halottak napja.* Budapest templomában és temetőiben a tegnap délutáni emlékműveknek ma 10 óra óta tartanak. — *A. st.* *Zsigmond-kápolnában* délelőli 10 órakor requiem volt, melyen *Maszyghy* udv. própóst-plebánus pontifikált. Fényes gyűziesinti tisztelettel délelőli 9 órakor a *hadsegéd számára a budavári helyőrségi templomban.* A templom közepén hadisereket eliktet ravatal volt föllálva. A pádsorokat a helyőrség díszben kivonult tisztjei töltötték meg, élükön *Fejcsavich* Miklós gróf hadtestparancsnokkal és *Gabridányi* vezérőrnagy budapesti társparancsnokkal. A misét *Bogiszló* Mihály prépóst-plebánus mondta fényes segélet mellett. A requiem után a plebániai ünnepi díszmise következett, melynél a templom zene és énekkar *Várnicz* Mór karnagy vezetésével a többi egyházi darabot adták elő. — *A budapesti tud. egyetem tanári kara,* elhunyt kollegái emlékeztet, halottak napja alkalmából ezulati emlék-ünnepélyvel üli meg. Az első ünnepély ma délelőli folyt le az új városba ugy termében *Koncz* Sándor dr., a statisztika volt tanárának emlékére. Az ünnepélyen ott voltak: a Konek-család részéről Konek leányai, *Wagner* Géza és *Wagner* László; az egyetemi tanári karból: *Hoffmann* Pál, *Venczel* Gusztáv, *Hunfalvy* János, *Schmieder* Aladár, *Bodily* Zsolot, *Plöz* Sándor, *Szágaly* Gyula, *Lechner* Ágost, *Aschbacher* János, *Rapacs* Rajmond, *Földes* Béla, *Garada* János, stb. Az emlékbeszédet *Láng* Lajos egyetemi tanár mondta, jelezve Koneket mint tanárt, mint tudóst és mint embert. A statisztika terén, mint utóbb előváltatott érdemeket szerzett Konek. Egy külön népszámlálás keresztyénülélen kívül nagy érdemei vannak a bünvádi statisztika megállapításában. Összeállította az öngyilkosok statisztikáját és kezdeményezte a községtagokra vonatkozó statisztika művelését. A statisztika terén szerzett érdemeivel veteszk az, a mely őt az egyházi-pályán négy megérdemelt megilleti. Láng ezután áttért Konek magán életére s megkapó vonásokkal emelte ki egyszerűségét és nemességét. Az emlékdönt hangu emlékbeszédnek nagy hatása volt a szép számmal egybegyűlt közönségre. — A legkezdlebbi emlékünnepélye a hó 9-én lesz *Pauler* Tivadar fölött; az emlékbeszédet *Schmieder* Aladár mondja.

— *János főherceg inkognitóján.* János főherceg tudvaleg az idő szerint Londonban tartózkodik, még pedig szoros inkognitóban, mely a minap egyes helyzete sorolva a főherceget. Mint ugyanis Londonból írják, a napokban az etáni jockey-klubnak két előlök tagja bejelentette az igazoláságnak, hogy a klubba egy új tag kívánna belépni, a ki azonban egyelőre el akarja titkolni a nevét. Az igazolásg kijelentette, hogy ez az eljárás ellenkezik a szabályokkal és a kérelmet megtagadták. Erre a klubnak emiatt két tagja abból kiüpet, s másnap kiderült, hogy a belépni kívánó ut János főherceg volt.

— *Uj valóságos belső titkos tanácsos.* Bécshől táviratozták lapunknak ma kelettel, hogy a király *Pá-pay* István a királyi kabinetiroda osztályfőnökét valóságos belső titkos tanácsosnak nevezte ki.

— *A cumbelrendelt hercegről.* Penzingből a következő kis történetet írják: «*Vrnő* Ágost herceg az egyik falval, György Vilmos herceggel, naponta nagyobb sötétet szobrot tenni a kőnyéken. Így történt ez a napokban is. A herceg társaságában volt okor nővér, *Maria* hannoveri hercegné és *Vansa* báró kamarás, a ki társaság utközben a szűk Bäckergonehoz érkezett, miként vesélyt fenyegetti, ha újra oda menna. Orizet elültet fel ott *Jakab* herceg s legalább is kellemetlenlegnek tenné ki magát. — *A kapitány arczán meglátottság látszott.* — *Mily jó ön grófné.* Köszönöm, nem fogok többé odamenni. — *Edithe* feszület vizsgálat arczát. — *Kegyednek ez fájdalmat okoz, nemde? Ohaj-totta volna gyakran viszonzlatni azt.* — *A kit oly nagyon, oly kimondatafalanul szerettem, velet az a beszélő ajkairól, a felbhangyott szót halbert.* Igaza van grófné. Nagyon boldog lettem volna estéinken elmehetni hozzá. De végre is már annyit szenvedtem és nélkülöztem az életben, hogy hozzá vagyok szokva. . . . — *Meddig szándékozok itt maradni?* Talán később megértenétek, ha lecsendesül, megszűnik a mostani gyanu.

— *Még nem tudom.* Azzal a szándékkal jöttem, hogy fiamat elviszem innét máshová, közelebb a tengerhez, valamely nagy városba, nem sokára tanulni kell nekem, a mi felreész zughban lehetetlen volna, de Cordula ellenzi e tervet s a tel folytán nem akar a gyermekekkel mozogni. Azt, hogy itt töltsek Hérgári közelehen gyermek éveiket, annyit kívánva.

— *Cordulának igaza van, mondá szokatlan hévvel Edithe.* Kár volna a kicsinyeket télnék, viharok az utazásban kitenni. Ok jó helyen vannak itt, s ne higye, hogy elválnának hagyatva, mi Lucziánál gyakran meglátogatók jöttek, tanulni pedig még kicsinyek . . . — *Mily anygal ön, grófné!* Kiáltott föl önkéntelen elragadtatással Herbert. Pedig tudom, hogy mily fáradságot okoz az idejövétel önnek titokban. — *Edithe* elpirult.

— *Honnét tudja ön, hogy titokban tetsem.* — *Séttem, gyantilom, sőt bizonyos vagy benne.* Mert hiszen azok, kik a leányok és testvérek nem tudtak megbocsátani, nem lehetnek jobb indulatú gyermekei irant sem, kikben csak jóhiszúságok folttaját látjuk. — *Igaza van, mondá Edithe.* El van tiltva ide jönnöm, de az sohasem távrdtem e tilalommal. Hugó és Tibald moaktestvérek velem, és én sohasem hagyhatnám el őket; és ha elvinné fiam innét, nagy szomorúságot okozna nekem.

— *Ugy itt maradnak.* Legalább a télen. Kezdek ugy is bizonyval férjhez me, és akkor tavozik Hérgártról s a fogja felelelni mostani véienzáit. — *Soha!* kiáltá hévvel Edithe. . . . Sohasem feleltem el őket, bár miként változtek is sorsom. Férjhez menni pedig nem szándékozom.

— *Ezt minden leány mondta még eddig grófné, s ha eljön az igazi, mindegyik az ellenkezőt tette.* De mindegy, fiam, a kegyed kívánásoga folytán, itt maradnak. — *Köszönöm, viszonozá örvendve a leány s elhagyva helyét, melege szavakkal sziveltve a gyermekeket.* Most siemünk kell vissza Luczián, nehogy elkéssünk az időidőről.

— *Szabám még egy kérdést, mitnéncm önök grófné.* — *Kegyed nem ismeretlen nekem kapitány, kezdé némi zavarral Edithe, ki sietett jövetelenek okát elmondani, tudván, hogy nem sokáig maradhat.* — *Alkalmasint kis fiam vagy Cordula beszél kegyednek rólam, mert mástól, mondá keserűen Herbert, nem hallhatott fölölem.* — *Láttam őt tegnap este.* — *Kapitány sőt napbarnította arczá egy fokkal sötétebb lett s heves pirosság önté el vonásait.* — *Látott engem grófné? Kérdé zavarral. Hol?* — *A kastyó könyvtárában.* — *Herbert nem felelt.* — *Azert jöttem ma ide, hogy megmondam ön-*

— *Vilmos császár egészségi állapotáról* ma megnyugtató híreket veltünk, melyek megcélulják a berlini büröztenegnap forgalomba kerül, nagy nyugtalanságot előidéző híreket. A légnymotum postán hamisított aláírású leveleket küldtek az társaság bankházához, a melyek egyenesen azt állították, hogy a császár állapota reménytelenül fordult, Augustus császár népe meghalt. E hírek alaplatanságáról csakhamar megbizonyosodtak, sőt az is kétségelendő vált, hogy azok terjesztésében rosszakarat játszott közre. Hogy e levelek honnan származtak, azt a most folyó rendőri vizsgálat fogja kideríteni, a melynek sikerét az is előmozdítja, hogy a büröz elnök, valamint a kereskedők leggyébb kollégiuma összesen három ezer márkát tettek ki díjra annak, ki a levelek íróját felfedezze, vagy a rendőrséget annak nyomára vezeti. A császár az ez-szakát, mint táviratlag jelentik, a körülményekhez képest jól tűrtötte. Csendes álmát alig zavarták fájdalmaj, ugy hogy az erőtől alomnak már reggel meg volt jó hatása, a mennyiben az étvágy is visszatért. Ugy számítják, hogy a császár betegségének normális lefolyása mellett 10—14 nap alatt épül fel. Tudósítók egyik távirata arról ad hír, hogy a délelőti folyamán a császár ereje annyira gyarapodott, hogy délután két óra tájban meghallgathatta Vilmosvizinek, a polgári kabinet főnökének előterjesztéseit. A ma napról kiadott hivatalos bulletin a következő: «A császár egészségi állapotában beállt zavarok a jól töltött új után már tegnap gyengültek s e javulás a mai zavartalanul lelejt új után még határozottabb. Hággerinczaját fájdalmat különösen mozdulatok alkalmával néha meglehetősen érzékenyen lépnek fel és nem engedik meg, hogy a császár az ágat elhagyja. Az agy uralkodó betegségéről a Berl. Tageblatt azt írja, hogy ezáltal annak eredete nem a megbűlésben keresendő, mint a hivatalos jelentések állítják, hanem holgyburra lépett fel újul erővel. Ez orvosokat — ha a gondolatok adnak okot a külső tünetek — az aggzajtja, hogy a fájdalmas betegségek még nagyfokú gyengeség járul, nagyobb mint rendszeren, mikor két, három napi fekvés után a császár rendszeren elhagyhatta ágát. A hirt, hogy az udvar el van készítve a legrosszabb eselőségre és már a császár halálának esetére is meglettek az intézkedések, szintén megcélulják.

— *A német trónörökös.* Dr. Mackenzie, a híres angol orvos, tudvaleg egy levelet írt Ortel tanárnak Münchenbe, melyben a német trónörökös állapotról részletesen szölv, azt vesztyletellenek jelzi, a mennyiben a javulás most már folytonos. Dr. Mackenzie a többek közt kijelenti ebben a leveleiben, hogy semmi kifogása sine az ellen, hogy a trónörökös német kolleái is megvizsgálják, a mire néve már a berlini udvar határozott is az ő most még csak az ezzel megbizható személy iránt kell tisztázni. E szerint Mackenzie orvos már legkezdlebb tanácskozni fog német kollégáival a trónörökös hazatérésének lehetőségéről. A trónörökös állapotában különben a mult hét óta ismét javulás állott be, mint ez Vilmos herceg Bavenből küldött üdvözléséből s a trónörökös több herceghez intézett sajtókérdéséből látni. Mint egy Nizzából ma keletel érkező távirat jelenti, a német trónörökös holnapután (pénteken) levelet fog San-Remoba.

— *János főherceg inkognitóján.* János főherceg tudvaleg az idő szerint Londonban tartózkodik, még pedig szoros inkognitóban, mely a minap egyes helyzete sorolva a főherceget. Mint ugyanis Londonból írják, a napokban az etáni jockey-klubnak két előlök tagja bejelentette az igazoláságnak, hogy a klubba egy új tag kívánna belépni, a ki azonban egyelőre el akarja titkolni a nevét. Az igazolásg kijelentette, hogy ez az eljárás ellenkezik a szabályokkal és a kérelmet megtagadták. Erre a klubnak emiatt két tagja abból kiüpet, s másnap kiderült, hogy a belépni kívánó ut János főherceg volt.

— *Uj valóságos belső titkos tanácsos.* Bécshől táviratozták lapunknak ma kelettel, hogy a király *Pá-pay* István a királyi kabinetiroda osztályfőnökét valóságos belső titkos tanácsosnak nevezte ki.

— *A cumbelrendelt hercegről.* Penzingből a következő kis történetet írják: «*Vrnő* Ágost herceg az egyik falval, György Vilmos herceggel, naponta nagyobb sötétet szobrot tenni a kőnyéken. Így történt ez a napokban is. A herceg társaságában volt okor nővér, *Maria* hannoveri hercegné és *Vansa* báró kamarás, a ki társaság utközben a szűk Bäckergonehoz érkezett, miként vesélyt fenyegetti, ha újra oda menna. Orizet elültet fel ott *Jakab* herceg s legalább is kellemetlenlegnek tenné ki magát. — *A kapitány arczán meglátottság látszott.* — *Mily jó ön grófné.* Köszönöm, nem fogok többé odamenni. — *Edithe* feszület vizsgálat arczát. — *Kegyednek ez fájdalmat okoz, nemde? Ohaj-totta volna gyakran viszonzlatni azt.* — *A kit oly nagyon, oly kimondatafalanul szerettem, velet az a beszélő ajkairól, a felbhangyott szót halbert.* Igaza van grófné. Nagyon boldog lettem volna estéinken elmehetni hozzá. De végre is már annyit szenvedtem és nélkülöztem az életben, hogy hozzá vagyok szokva. . . . — *Meddig szándékozok itt maradni?* Talán később megértenétek, ha lecsendesül, megszűnik a mostani gyanu.

— *Még nem tudom.* Azzal a szándékkal jöttem, hogy fiamat elviszem innét máshová, közelebb a tengerhez, valamely nagy városba, nem sokára tanulni kell nekem, a mi felreész zughban lehetetlen volna, de Cordula ellenzi e tervet s a tel folytán nem akar a gyermekekkel mozogni. Azt, hogy itt töltsek Hérgári közelehen gyermek éveiket, annyit kívánva.

— *Cordulának igaza van, mondá szokatlan hévvel Edithe.* Kár volna a kicsinyeket télnék, viharok az utazásban kitenni. Ok jó helyen vannak itt, s ne higye, hogy elválnának hagyatva, mi Lucziánál gyakran meglátogatók jöttek, tanulni pedig még kicsinyek . . . — *Mily anygal ön, grófné!* Kiáltott föl önkéntelen elragadtatással Herbert. Pedig tudom, hogy mily fáradságot okoz az idejövétel önnek titokban. — *Edithe* elpirult.

— *Honnét tudja ön, hogy titokban tetsem.* — *Séttem, gyantilom, sőt bizonyos vagy benne.* Mert hiszen azok, kik a leányok és testvérek nem tudtak megbocsátani, nem lehetnek jobb indulatú gyermekei irant sem, kikben csak jóhiszúságok folttaját látjuk. — *Igaza van, mondá Edithe.* El van tiltva ide jönnöm, de az sohasem távrdtem e tilalommal. Hugó és Tibald moaktestvérek velem, és én sohasem hagyhatnám el őket; és ha elvinné fiam innét, nagy szomorúságot okozna nekem.

— *Ugy itt maradnak.* Legalább a télen. Kezdek ugy is bizonyval férjhez me, és akkor tavozik Hérgártról s a fogja felelelni mostani véienzáit. — *Soha!* kiáltá hévvel Edithe. . . . Sohasem feleltem el őket, bár miként változtek is sorsom. Férjhez menni pedig nem szándékozom.

— *Ezt minden leány mondta még eddig grófné, s ha eljön az igazi, mindegyik az ellenkezőt tette.* De mindegy, fiam, a kegyed kívánásoga folytán, itt maradnak. — *Köszönöm, viszonozá örvendve a leány s elhagyva helyét, melege szavakkal sziveltve a gyermekeket.* Most siemünk kell vissza Luczián, nehogy elkéssünk az időidőről.

— *Szabám még egy kérdést, mitnéncm önök grófné.* — *Kegyed nem ismeretlen nekem kapitány, kezdé némi zavarral Edithe, ki sietett jövetelenek okát elmondani, tudván, hogy nem sokáig maradhat.* — *Alkalmasint kis fiam vagy Cordula beszél kegyednek rólam, mert mástól, mondá keserűen Herbert, nem hallhatott fölölem.* — *Láttam őt tegnap este.* — *Kapitány sőt napbarnította arczá egy fokkal sötétebb lett s heves pirosság önté el vonásait.* — *Látott engem grófné? Kérdé zavarral. Hol?* — *A kastyó könyvtárában.* — *Herbert nem felelt.* — *Azert jöttem ma ide, hogy megmondam ön-*

nek bejárta fölött, meglepetésemre, egy fekete sasal ékkitt ezimert pillantottam meg. Csak később tudtam meg, hogy e roppant nagy területű romot 1869-ben az akkori porosz, jelenleg már német trónörökösnek ajándékozta a szkllar.

— Az eszajnál csillag ép akkor ragyogott fel a sötétek égbolton, midőn a «Casa nuova» lapszeteleje léptem, hogy még egyszer, utóljára, élvezzem a szent város lakúptét és üdítő szellőt a békétozó esznek. A mélyesges esend szelid, deris nyugalomba ringatta lelkeket és szemlélt tartottam még egyszer azon érdekes helyek fölött, melyeket láttam, azon gondolatok és érzelmek lelett, melyek azok által ébresztve, lekemem átvon

börök a másik kaszabli ember holttestét megérinteni nem szabad. Ugyisztan ugyanabban a kezencében különböző kaszabli emberek holttestét elégtelenül tiltva van, s így minden helységben anyai kemenczék kell felállítani, a hány kaszabot abban a helységben, mely az eltemetést a holttestek ily akarákij beherendezni, hogy azok a holttestek kísérői is könnyen elbánnassanak. Ha mindezeket a feltételeket sikerül megvalósítani, akkor el lesz hátrítva minden nehézség s így a kemenczék nem sokára fel fogják állítani.

— Az időkázi Budapest. A tegnapi ködös, borongós napra éjjele esett, mi azonban nem sokáig tartott; reggelre derült nyílt napra virradtunk és a mai erőfeszítés utáni nyugodtságot a fővárosiakat, mondhatalmas tavaszi levegőjével; egész nap gyönyörű szép idő volt. Este felé behűlt, de 10 órákor már ismét holdvilágos csillagos égből gyönyörödünk. A légnyomás reggeli 7 órákor 765 mm., a hőmérséklet 7-4 C. volt, mi azonban napközben megemelkedett. Éjfél után egészen be borult, csendes langyos eső esik.

Rövid hírek. Székesfehérvárott Funk Jóska részeges hordában szombat, a «Perez» vendéglő trágyadombján, rendezéj szállítás, meggyaldat a pálinka s reggel holtan találtak meg ott a földalattal. — Gárdallon Som István 33 éves vasúti őr tegnap este felütötte egy vasúti mozdony, s jobb lábát egészen leszlette. A szerencsétlen ember életéhez nincs remény. — Nadásd-Ladányban Nádasy Ferenc gróf parázsa kocsi-kocsi: Baranyai János, vasárnap agyonlötöte magát. Tetének okát nem ismerik. — Bécseben egy Menz Engelbert nevű vasúti hivatalnok tegnap agyonlötöte magát. Az öngyilkos 49 éves volt. Tetének oka ziláltság anyagi viszonyok. — Strassburg és Markstein között a múlt héten 29-én vasúti üzemzavar történt, melynek következtében többet megsebesültek. — Bihar megyében a kereskedő országutató Kódy György és Tanács munkái lakosok összeverkedtek több más falujokbeliekkel s veszedelmes közben a két testvér Bara Traián fejvesztve agyonverte. A gyilkos testvérpárt elfogták. — Fokváros környékén egy ottani tanyát szent új gazdag aranybányákat találtak. — Ploshheim és Eschen közt a markolsheimi utcai vasútnak egy gépe beütött az ellenorvonalba, melynek ürege mélyen s többen megsebesültek. — Brüsszelben a reggel egy vagon üzemzavarok között egy tolvaj mozdonytal, melynek következtében egy kalmaz súlyosan, kettő pedig könnyen megsebesült.

— Bársi hunyadmezők között, az oláhok halálra verték Soós Lajos hatpártártnokot, mert köztelenség volt szemben szigorúan teljesítette. — Oltvány szemesgyégy faluban tegnapelőtt nagy tűz volt, mely 30 házat pusztított el. — Galacs községnek az ott évi április hó 22-én dühöntött tüvezs által károsított lakosai visszajezére a királyi hatszáz frtot adományozott.

— Elengedtet késelelmi kamatok. Az állam-ézőgök ó-budai számvédségénél visszafélések nyomára jött a pénzügyminiszterium, s ezek miatt egy számtáncosot s két számtáncosot fellegesztett és ellenük a vizsgálatot megindította. Az eset részletei a következők: A múlt hetekben egy alantassab tisztviselő valami rendellenes dolog miatt elbocsátották a számvédség szolgálatából, mire az jelentést tett a pénzügyminiszteriummal, hogy a számvédség fentebb említett tisztviselő P... A... nak, a Lukács-féle tulajdonosának, holmi kisebb-nagyobb szolgálatok fejtében nem számították fel a késelelmi kamatokot, a melyeket P... nak valami régi, hátrahétközöttézet után fizetnie kellett volna. A pénzügyminiszterium a fejtelenesre kiküldte Mihályffy számtáncosot, hogy vizsgálja meg az ügyet, a ki aztán konstátálta, hogy a késelelmi kamatok csakugyan nincsenek felszámítva, s így az állam pár száz forinttal károsított a P... javára. Az ügyben a vizsgálat folyik s ennek eredménye — a legjobb esetben — az illető tisztviselő áthelyezése lesz.

— A kórházak vendéglő. A belügyminiszterium ismét három olyan kórházba betegre hívja fel a törvényhatóságok figyelmét, a kik holmi szellett betegség örve alatt felvételt magukat a kórházakba és ily módon szándékoznak a tél vizsgálatokat kikerülni. A három kórház volt egy Friedl Károly Henrik nevű nagyváradi szőlőművelő, 28 éves volt, gazdatiszt, a ki az osztrák-magyar birodalom határaitól nem majdnem mindenképp megfordult. Társai Mikhalik István nagy-tájkúrt illetőségű csavargó és Beer Mihály borbélyegény.

— Öngyilkos házaspár. Ó-buda különben esőndes, nyugalmas életi lakosságának az utóbbi napokban ugyancsak kijut az izgalomká. Még javában tárgyalják a családi drámát, a melyben pár nap előtt egy 63 éves férj agyonlötöte a nála nem sokkal fiatalabb nejt a maga egy öreg házaspárnak öngyilkosság zavarta meg a kedélyeket. A házaspár a nyomor elől menekült a halálba, ki kellett volna köztölnök lakásukból, a melynek bérét kiizetni nem tudták, más lakásba pedig ugyanezen ok miatt nem vonhatták be, hát közös elhatározással átköltöztek a másvilágra, a hol nem fizetelték őket az éhség és a tél nyomora, mint itt a földi sírgyöngyben.

Wittek Ferencnek hívták a családőt, a ki népevel, Tomasi Helénének hívták vőférvárát. 8 sz. 14 éves kórú a Rókus-kórház halottas kamrájába került. A férj 63 éves, hajgyárral munkás volt, de már jó ideje elvesztette állását, s csak népszármal tengette a maga és beteges felesége életét. Vége megunta az öreg házaspár a hosszas küzdelemet, az este beárkított szobájukba, lestelekkel a szénrel megrakott kályha csúvját, s az ágyon, egymás mellett fekvő várták be az irgalmas halált, melyet a gyilkos szénzáradék lehetett be. Az asszonyoknak ma délen fölött, hogy az óregök közül egyik sem jön elő, s szobájuk ajtaja zárva van, s rozszát sejtve, rendelt hívták. Ez hírlás zörgelést jó ideig zúgatta meg, hogy az csak nem nyílt fel, belőtte az egyik ajtóra nyíló ablakból. Főjő, hívőző leg tudott ki a betört ablakon, a mely rúgón elarulta, hogy mi történt ott benn. Betörték tehát az ajtó, s ott találák a házaspárt az ágyon, egymás mellett, hald. Hírlás való volt a gyorsan előhívtat orvos minden elészeti kísérlete, a gyilkos szénzáradék munkát végezt, elaltatta örökre a szerencsétlen házaspárt. Holttesteket be szállították a Rókus-kórház halottas kamrájába.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. — Hangverseny. Elvezetes zeneestélytel vette ma kezdetét a fővárosi hangverseny-sorozat. Krancsevics, Pókus, Szabathel és Bürger uraknak vonós-négyes társulata ma tartotta a vizgató kistestében az évben első kamarazeneestélyt. A hangversenyben megjelent a derek négyes társulatnak szokott zsinatgyűlési közönsége, mely a kis termet teljesen megtöltötte és valódi odaiszékelést élvezte a kitűnő művészeknek magas tehélyű játékát. Krancsevics és társai a múlt százal ütők meg közös nüködséknél tíz éves jubileumát s így almost a második deccenniumba léptek, mely alkalommal öszinte örömmel üdvözöljük őket, mint a régi ismerősöket s mint zseni életünknek jelentékeny és esőlangy ényezőt, kik évről-évre magasabb színvonalra emeltek a fővárosi zenei jelentőségét. Rosének öröme, ki a társulattól még a tavasszal megvált, Poppert nagy tántványa, Bürger lépett, a ki a mai est után tért vissza, teljes sikerrel megállta a helyét, sőt az mondhatjuk, hogy a csere határozatán olgyérvé vált a társulatnak, s bár bele fog telni kevés idő, míg az új tag teljesen beleszokik az öszintékbe, a csekély és természetesen hiányt a jóvreményben szívesen megbecsöljük nek. Beköszönőül derek zeneészek igen szép műsort állítottak össze. Az első szám volt Beethovennek F-dur négyese (op. 18), mely a kamarazenei irólmának egyik legszebb gyöngye, s melyet művészeknek a műhöz méltó tökélytel és finomsággal adtak

elő. Különösen az adagio kellett nagy hatást, melynek csak az az egy megjegyzésünk van, hogy a gondok-szólam kissé erőtelj volt s így megrávaria a barmolatos szépséget töelék összhangját. A második számot Adolf Henrik bécsi dalnokének éneke adta elő. Adolf Henrik igen rokonszenves megjelenés, a ki mindjárt az első dalból meghódította a közönséget. Középs terjedelmű hangjának igen rokonszenves csendes és lgy timbre-je van, melynek meglehetősen ellenállatlant erővel tör átje magának a hallgatóság szívébe. S ezeken a természetadta tulajdonságok kívül még igen szép iskolával, finom és disztinyált előadásal rendelkezik, mely ma különösen a Mendelssohn «Morgengruess» és Brahms «Feldensamkeit» című dalában érvényesült. Adóft ur azonban kívül még Lisztnek és Jensenek egy-dalát énekel, a minden szám után öszinte rokonszenves tapsokat aratott. Ezután Bürger, a négyes társulatnak új tagja mutatja be magát Bocherinné a-dur (6-ik szám) szonátájában, a melynek különösen második tételét, igen szépen adta elő. Technikája díszesrelel érdemel, játékában azonban nincs meg a kellő melegség és tisztaság, a minek részben talán hangszereke a minősége az oka. A hangverseny utolsó száma Schubertnek gyönyörű d-moll négyese volt, melynek második és utolsó tételét kiálógatlanul játszották derek zeneészek. A közönség minden szám után zajos tapsokkal adott kifejezett elismerésüket.

— A népszínház e heti udonsága. A Főjő ledny vagy Kültörindás című operátta, a Mikádo szerzőnek műve, melynek előadása olyan nagy érdeklődést és várákózt keltett a közönség körében, nem pnteken, hanem egy nappal később, szombaton kerül színpadra. Erőteljes udonság helyett pnteken a Molnárt és gyermeke című népművét adják; ez fogja rémíteni és könnyekre indítani az esetleg megjelent közönséget. — A Főjő ledny szereposztásán egyebiránt az utóbbi napokban némi változás történt, a mennyiben az előbb, hogy Lindának szán szerepet Helyi Arának adták, hogy ezzel is erősítsék a szereplő gárdát, mely az igazán megalvta, nagyon is részórol mindennemű gyámoltításra.

— A német színházban ma este Bártányi Mária két vigjátékban lépett föl. Az egyik «Die Schreibrer» egyfelvonásos, a másik «Die Maler» három felvonásos. Az előbbiben pár év előtt már látták a vendégközönséget; az egyik ariszokrata hölgyed ad benne, sok eleganciával. A három felvonásos, élénk meneti vigjátékot Wilbrandt írta. E vigjátékban Bártányi Mária egy fiatal festőnő személyesít, a ki nem neki való pályán sem nőnek, sem férfának nem érzi magát, még végre a szerelem kiálánálja művészi ambícióitól (s azaz teszi, a minek termett, gyöngéd asszonygyá. A művészi elhízen a szereplőben is a közönség zajos tetszését, melletti érdeklődött rokonszenves egyenlet és szinai odonságot. — A német színházban holnap a Hüttenbeshter kerül színpadra Claire szerepében Bártányi Máriaival. — A Rikkiti című operette-udonság próbái már annyira előhaladtak, hogy a darabot pár nap múlva elő is adhatják.

— Szin előadás Károly Lajos főhercegnél. Károly Lajos főherceg reicheinai villájában holnapután érdekes színi előadás lesz. Főrangú férfiak és nők, főhercegek és főhercegnők vesznek részt benne, az előadás rendezője pedig Ferdinánd főherceg. A kiadott színpad a következőket jelenti: Színház a Wariholt-villában. I. Lejtes a t urak, vigjáték egy felvonásosban, írta Moser színdarabja színdarabja, írtta Ferdinánd főherceg. Maria Jozsefa főhercegné, Coréti gróf. II. Az egyet. vigjáték egy felvonásosban, írta des Rousseaux; személyek: Coréti gróf, Cavriani gróf, III. Ösmagának ír, egyfelvonásos vigjáték, írta Holtei; személyek: Ferdinánd főherceg, Jaeger, Blangy báró, Margit főhercegné, Blangy báróné, Cavriani gróf.

— Intendáns és igazgató. A berlini kir. opera intendánsának és igazgatójának régi ellenségeskedéséből származó botrány, mely az érdekes igazgató brutális elmozdításával végződött, még mindig élénk foglalkoztatja a berlinieket. Kitérősköz a botrány előzményeit, elöszeltek leírásait, a még itt sem állapodva meg, állást foglalnak, nagyobbrészt az igazgató mellett, azán fölfelel az intendáns és igazgató hatáskörének kérdését, mert abban a meggyőződésben vannak, hogy az intendáns és igazgató hatáskörének bizonytalan voltából származik a legtöbb baj. Vajjon lehetésges, székes-e, egy mindeiben avatkozó intendáns mellé külön igazgatót szerződtetni? Vagy az igazgató legyen felelős mindezt és ennél fogva rendelkezék mindenben, az intendáns ellenőrzése mellett, de mégis függetlenül, vagy pedig az intendáns vegye át a szerepet s akaratának végrehajtására vigjáték helyett tartson egyszerű rendezést. Mert két tudás még kevésbé tud megérteni egy színházban, mint ama bizonyos esztétikum. Egyebiránt a berlini közvélemény Strantz parázsa után a kiálógatott elmozdítás az igazgató állásáról, a néha igazgató érdemeivel szemben igazgatótalánagnak, az opera szempontjából pedig megmondhatatlannak bélyegzik. A berliniek hangulata különben az évi kérdést is az igazgató javára dönti el. Azt mondják, hogy mindenképpel szakértő, független és felelős igazgatóra van szükség; az intendáns melléke figura és ne is akarjon több lenni. — A Strantz-Hochberg-botrány előzményeiről és lefolyásáról a következők részleteket közöljük. Strantz igazgató Deppre kamaterrel és Brandt főfőgépészrel, kik az intendánsi pártfogással rendelkeztek, már régóta ellenséges viszonyban voltak. Különösen a főgépész volt az engedetlen viseltatón tuléve, vagy a főgépész kikézzelt az igazgató megbuktatására, kinek nem volt elegendő hatalma az alárendelt gépezéssel szemben. A főgépész ugyanis adatokat gyűjtött az igazgató udvarlásáról, melyekben a fiatal zeneészeket részesítette s azután az öszintegyűjtött adatokat az intendáns elé terjesztette. Nem tudni, hitelesek voltak-e a főgépész adatai, de az intendáns, úgy látszik, örömmel fogadta ez adatokat, melyek apró papírszeletek voltak írva. Az egyik papírszelet pikáns történetre így kezdődött: «Recept Strantz igazgatóknak az operától való elközlítésére.» Történet pedig, hogy az intendáns éppen ezt a céndalt vesztelte el és Strantz igazgató szerencsésleg megkapta a papírszelet megallátja és céndalt, de egyuttal arról is bizonyosodott meg, hogy a famos receptet maga az intendáns hullatta el. Erre követelték az intendáns és igazgató végzetes találkozás és szóváltás. Mikor Strantz fölmutatta a papírszeletet azzal a megjegyzéssel, hogy ezt az intendáns vesztelte el, Hochberg gróf így kiálolt föl: «Az nem igaz! talán Brandt maga ejtetle el!» Strantz pedig így válaszolt: «Ha hazudjék gróf ur, ez megis hallatlan! egy intendáns, a ki a főgépészrel trálkál! Mindezt a legnagyobb lárnyálattal történt, az intendáns szobájában, ott a szőlgök és a színház tisztviselői is voltak a dolgot mirt vélni. Ekkor egyzserre ismét hallották a főgépész elcsúszta: «Egyebiránt Strantz ur, teljesen ösztöm a főgépész nevében. Ez már öszinte szó volt az intendáns részéről. Kitint belőle, hogy az intendáns még se lehet ártatlan a főgépész eljárásában, hogy mindenképp kezelt fog az igazgató megbuktatására. Strantz igazgatónak, ha előbb nem, a fölfelezőre okvetlenül el kellett vesztene önmagát s olyan erős szókál illette az intendáns, hogy az kiutasította és — a min egész Berlin megrökönyözött — minden vizsgálat nélkül elcsapatja. Strantz elmozdítására kapcsolatban megemlíjük, hogy Newitz, Angolo, a prágai opera hírnéves igazgatója, Hochberg intendáns fölölészására Berlinbe utazott. Arról van szó, hogy Neumannt nevezétek ki a berlini opera igazgatójává. Egy ízben nálunk is sokat beszéltek Neumannról s azt mondták, hogy rá kellene bízni a m. kir. opera igazgatóját.

— Sarasate Pablo, a világhírű hegedűművész, december havában alkalmasint Budapestén is fog adni egy pár hangversenyt és csak aztán indul oroszországi körútra.

Budapesti ceterkedelőik tanulmányozó köre elvezetés alatt a fővárosban egyet alakult, melynek célja a ceterajátok, valamint a hangszerkedvelői közt öszintegyűlési létesíteni. A kör minden hétfő este 8 órákor esteylet rendez a Szechenyi-sétányi Kioszkban. Első esteylek nov. 7-én lesz.

Filharmonikus hangversenyek. A nagy kir. opera színházának tagjából alakult filharmonikus társaság a tél idény alatt Békélt Ferenc kamartervezetés alatt a fővárosi vigjátékban filharmonikus hangversenyt fog rendezni, melyeket. Hétfőn mutatott. A hangversenyek napjai: november-8-ika és 9-ika, december 7-ike, február 28-ika, márczius 7. és 21-ika. A műsor fősáma: Szimfóniák: Wagner Richard C-dur

simfóniája (új kézirat), Goldmark K. (új), Liszt F. «Faust» simfóniája (először), Beethoven «Eroica», Brahms J. III. simfóniája; Nyíltányok: Reinecke «Zenobios» (először), Reinecke «Dante Cobold» (először), Gade «Ostian»; továbbá Berlioz H. nagy gyszimfónia (először), Schumann «Kéleti népek» (először), Wagner «Ciszász-Induló» (Krisztus «Concertstück» (először), kézirat). Béreltel előgyűlésnek Ruzsávigyi és társas udv. zeneműrekeskedőkönél (Béreltel) fog tartanak.

— Maramaros-szigetek az «Asztalos Mörty» szobralap javára november hó 6-iken a városi színházban hangversenyt rendeznek.

SPORT. — A nemzeti tornagyűlés választmányja a legutóbbi ülésében elhatározta, hogy a fővárosi társulatokhoz és egyesületekhez, a tornaestélyre való helyettség elözlőköl felhívásokat intéz. A nemzeti tornaestélyre kelte számú vezetőkkel, minden igényeknek megfelelőleg, főváros három kerületében, tehát mindenkinek könnyen hozzáférhetőleg gyakorolja a tornázást. Az órákat a következők időközben tartják: a VIII. ker. 62-utcai saját csarnokában, hétfőn esti 7-10 8-ig, szerdán 7-10 8-ig, pénteken 7-10 8-ig, kedd, csütörtök és szombaton esti 7-10 8-ig; a IV. ker. kegyesrendi főgimnáziumban hétfőn, szerdán és pénteken esti 7-10 8-ig s a VI. ker. nagymező-utcai polgári iskolában kedd, csütörtök és szombaton esti 7-10 8-ig. Beiratási díj 3 frt, tagdíj havonként 1 ft.

— A bűnös-hódromegyei agarász-egylet, mint nekünk írják, október 29-án, Szabadkán népes közgyűlést tartott, melyen számos részt vett a megye sportterítái. A jelenlévők közül megemlíjük: Vojnits Simont, Vojnits Sándort, Antonovits Józsefet, Latinovits Gézá, Vojnits Pistát, Kristoforovits Miklóst. A közgyűlés előző Latinovits Gézá választotta meg egyhangúlag elhatározta továbbá, hogy november 13-án agarversenyt rendeznek Szabadkán, hol a pályabírókkal tisztelt Vojnits Simont, Georgievits ezredes és Perczel Ormagyot bírók bevezényelhet november 12-ig ily. Vojnits Pistát egyélti tiktármányra, vagy a verseny előtt való napon esti 11 óráig Szabadkán, «Czárany» vendéglőben a tiktárnál. Az első díj igen érdekes színt blikom, a második díj a tétel öszsége. Tét 10 frt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A mezőgazdasági rendtartásról szóló törvényjavaslat fölött mondott ma véleményét a fővárosi szemponyjából Matyaska Alajos tanácsnok elnöklöte alatt a közgyűlési és közéletnézési bizottság. A főváros, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi érdekek fejlődése szánt a fölöttek mindinkább joboly irányban értekelni és hasznátja föl, hogy a mezőgazdasági fokozatos hátérbe kénytelen szorítani, nem egyeztetelti öszse saját érdekeivel a törvényjavaslat amaz intézkedések, hogy minden közég, minden járás és minden megye, kövelezkéssék a főváros is a mezőgazdaság emelése végett külön bizottságot alakiton; mert Budapestén a bizottság saját feladatát tekintve, a város érdekeibe tiktözök dolgokon törné a fejét; azért a bizottság javasolja, hogy a főváros, mely saját mezőgazdasági érdekeket a pénzügyi és közgyűlési bizottságokhoz, mely egész határában a kiterjedt ipari és kereskedelmi

1887. Bartányi Gyula ügyvéd, bejelentési határidő 1888. Családszervezés. Lausch Jakabné nagykisnazi...

A kis lotto húzása nov. 2-án. Brinn: 16 15 37 5 12. Felelős szerkesztő: Csavolszky Lajos.

IDEGENEK NEVSORA. Marchall-szálló. az Angol királyéhoz. az Angol királyéhoz.

Tigris szálló. Schwarz A. Becekerék. Kőrösi M. Döbény. Blomberg A. Döbény.

Felérhíttly szálló. Egeri M. Szigetvári. Braun D. Fenyves. Székely J. T. Földi.

M. Almassvut-szálló. Bábics J. Szabadka. Gálvölgyi J. Zaránd. Irinyi H. Bezercecsanya.

Hungária szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Két kőrona szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Hungária szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Nemzeti szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Közös M. N. Kiszta. Stauder E. Salburg. Kaufmann M. Bécs.

Schmidt Orient szálló. Meisler S. Nyl-szálló. Zoltai W. Fenyves.

Walter Fehér szálló. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

London szálló. Timai A. Turin. Florin A. Turin.

Eihaltak névsora 1887. okt. 30. Oudasz J. 26. a napra. X. k. 10. év. Kúcsok A. 26. a napra. X. k. 10. év.

Két kőrona szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Hungária szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Nemzeti szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Vadászkürt szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

Aranyas szálló. Csáky Gy. Horváth. Pálóczi Gy. Fehér. Pálóczi Gy. Fehér.

TEK. Frank L. és J. G. uraknak, butor-vaktár. Wien, I. A nekem küldött butorokkal igen meg vagyok elégedve.

Négy arany érem. Budapest. Négy arany érem. Budapest.

NEP-SZINHÁZ. Budapest, november 3-án. A molnár és gyermeke. Népies dráma 5 felv. Iria.

Vendéglő megnyitása. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy vendéglő megnyitása.

Első fővárosi orpheum. Nagymező-utca 17. sz. Bank érmény első fellépése művészi katonái.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

Küldés a jób időre. Használban: Általában változó felhőzetű, szelesebb i. 5. várható, helyenkint esővel, kisebb hőmérséklet mellett.

Állomások. Arad 59.9 K 2 + 10.1. Balmazújváros 54.5 DNY 2 + 6.7.

NEMET SZINHÁZ. Budapest, november 3-án. A molnár és gyermeke. Népies dráma 5 felv. Iria.

Vendéglő megnyitása. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy vendéglő megnyitása.

Első fővárosi orpheum. Nagymező-utca 17. sz. Bank érmény első fellépése művészi katonái.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

PISCHINGER TORTA. csak akkor valós, ha minden doboz a törvényszék által ellenőrzött.

NYILTÉR. Figyelemre méltó. Van szerencsés a t. közönség tudomára hozni hogy csakis oly fizetések ismernek el.

COGNAC MARTELL. eredeti tölés, kapható. KATZAU FRIGYES-nél Budapest, V. Balány-u. 16.

Advertisement for 'Tyzkszem' (eye medicine) and 'LUSER L. turista tapasz' (traveler's tape). Includes text about eye health and product benefits.

Advertisement for 'Norddeutscher Lloyd' shipping line, listing routes to New York, Brazil, and Australia.

Advertisement for 'Szeremi szilviorvumot' (Szeremi plum medicine) and 'BARTHOLEVIC ANT. FIA'.

Advertisement for 'IPAROSOK ÉVKÖNYVE ÉS NAPTÁRA' (1888-1889) and 'GELLÉRI MÓR'.

Advertisement for 'Dr. GARAY ANTAL' and 'IV. ker., kigyó-utca 1. sz.'.

Advertisement for 'ÜGYVÉDI ZSEBNAPTÁR (JOGÁSZ-NAPTÁR.)' and 'TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM, 1888-1889'.

Advertisement for 'SZANTÓ JÓZSEF' and 'Ára díszes vászonkötésben 1 ft 20 kr.'.

Advertisement for 'Hirdetések' (Advertisements) and 'a kiadóhivatalban'.

Advertisement for 'INJECTION BROU' and 'Egy üveg ára 2 ft 60 kr.'.

KIS HIRDETESEK

Ezen hirdetés rovatban minden szó egyszeri belkötés...

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik...

Egy szegény szegény halgató egy sárga börtöncél 42 frt...

Egy előkelő szép külsejű özevgy, 20000 frt...

Eladás. 3480 Használt és új tizmentes és botórtus...

Valódi orosz bagaria 1 pár cipőre 2 frt 50 kr. 1 pár...

Wisinger Mór arany, ezüst és rézjegyek...

Vagyonos BUDAPESTEN, Hatvani-utca 5. szám...

Eladó 2400 drb nehéz és jó szarított...

Százház csoportból Budapestben a 'Bom- és Százház-utca'...

Brünni szöveteket ősz vagy téli öltönyre...

Valódi gyapjuszövetek Palmerston és Hoyt felt...

SIGEL-IMKOF szőnyeggyári raktár Grünben...

Uri öltönyök! Uraságoktól levett feltölt...

Kajszin és ószi barack oltrányok...

Erdapesti bérházak felújítását és kezelését...

Alkalmazást nyer Takarításért lakást kap egy gyermektel...

Ügynökök egy közömbös, szolid ház k...

Lakás és bérlet Muzsunkörnyon egymásba nyúló két utcai...

VII. kerület, Erzsébet-körút 48. számú...

Itálló 4 lóra 2904 azonnal kiadó. Bővebbet a ki...

Akadémia-utca 5. sz. alatt minden néven nevez...

Váci utcában első emeleten egy utcai szoba...

Haszonbérbe adandó. A Telesi József fr. utaház...

Oktatás. Egy tapasztalt német nevelőnő...

Kiadó lakás november 1-ére. 3 utcai, 1 udvari szoba...

Német okleveles nevelőnő, kitűnő zongoratanító...

Tessék elolvasni! Egy praktikus gazda, kinek...

Külföle. Törvénytelen gyermekek, kinek fogva van...

Pénzsegélyben részvételnek kereskedők, iparosok...

Vállalkozó szellemű magányos bűnyelg...

Kiadó lakás november 1-ére. 3 utcai, 1 udvari szoba...

Zahn J. György örökösai üveg-, porcellán- és lámpa-raktár...

PALLAS NAGY KÉPES NAPTÁRA 1888-ra. BENEDEK ELEK.

HAZAI IPAR! WOLF és FODOR legnagyobb fővárosi kész uri-öltöny raktára...

FŐVÁROSI VIGADÓ f. é. november hó 3., 4., 5. és 6-án Hangverseny- idény megnyitása...

Legszébb karácsonyi és újévi ajándék! a Waterbury-remontoir-zsebóra...

Óvakodjunk utánzatoktól. Minden hasonló kínálatú, vagy nevé készítmény...

HAZAI IPAR! WOLF és FODOR legnagyobb fővárosi kész uri-öltöny raktára...

LOPOKROCCZAINKRA figyelmeztetni, melyeket 136 cent. széles és 6 lóra való...

Országos általános kiállítás Budapest 1885. Nagy kiállítási érem, versenyképes és kitűnő...

A világ legjobb arc- és kézfinomító szappana a dr. Gebhardt egyet. tanár-féle javított zamatos gyógytani...

Szobafűtésre minden rendezői szabályozható töltő-kályhában kiválóan alkalmas...

GÖZGÉPEK Duplex-Regenerator. Hoek szabad. Minden tüzelő anyag használható...

nővény-szappan dbja 35 kr. eltávolít minden bőrküteget, folytonos használatnál viruló és fiatal kinézést kölcsönöz.

Müller J. L. féle Vaseline Gold-Creme, Ixia Lys, Bouquet Elegant, Mimosa, Karilpa...

Fontos gőzgépeknél. A szabadalmazott PETRIK-féle tömőszelencze paszta...

HOEK GYULA és Tsa, BÉCSBEN. A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvtárára...

Müller J. L. illatszert- és pipereszappan-gyárosnál. Továbbá kapható a következő elsőlévő csomagok:

Jersey-tricot-derekak. Bevártasít szálból tett kalföldi újjal szőtt...

BUTOROK részletfizetésre legutányosabb áron Ehrentreu Mórnl, Andrassy-ut 41. szám.